

מהו הגבול בין הקיום האישי לבין החובה המקצועית?

סטפה שהיתה בעלת כושר ארגוני בולט, הוציאה לפועל את תכניותיו של קורצ'אק בכל הקשור לניהול חיי היום-יום בבית-היתומים. גישתה הייחודית התבטאה בין השאר ביחסה לחלשים בחברה, העניים מאוד, אלה שקולם לא נשמע. היא ידעה להגיע אליהם, וארגנה חוג-נשים מבין שכבות האמידים, שיסייעו בידה להגיש להם עזרה. כך גם סייעה בהכשרתם של כוחות חינוך צעירים, שהיו ממלאים תפקידי הדרכה וטיפול במוסד; עיניה הביקורתיות של 'הגברת סטפה' היו עוקבות אחריהם, וניסיונה, נועם הליכותיה ועבודתה – שימשו להם דוגמה.

כל תפיסת ייעודה כמחנכת באה לידי ביטוי בגלויה שהשאירה בארץ, ערב שובה לפולין, 1939: "... הריני משוכנעת שבמצב הנוכחי, מקומי אתם, ולכן אצה לי הדרך."

ילידת ורשה, 1886. למדה מדעים באוניברסיטת לייז', בלגיה. הקימה וניהלה בוורשה בית מחסה לילדים יהודים יתומים. בשנת 1909 פגשה את יאנוש קורצ'אק. קשרי העבודה בין השניים התפתחו, ולמעשה הם ניהלו יחד את בית היתומים לילדים יהודים בוורשה, בגלגוליו השונים. ב-1935 וב-1938 ביקרה סטפה בארץ-ישראל. בראשית 1939, תוך סירוב להפצרתם של חברי קיבוץ עין-חרוד, שבה לפולין ועברה עם קורצ'אק והילדים לגטו. ב-5.8.1942 גורשו סטפה, חלק מאנשי הסגל, קורצ'אק והילדים לטרבלינקה. וילצ'ינסקה וקורצ'אק ליוו את חניכיהם ברגעיהם האחרונים, והלכו עם היתומים אל מותם.

"הדוקטור" [יאנוש קורצ'אק] היה רומאנטיקאן ותיאורטיקאן, מעין "דוד טוב", בת-צחוק סלחנית ריחפה תמיד על שפתיו; ואילו סטפה היתה איש הסדר, החייל הנאמן, שעמד תמיד על משמר הבריאות, הניקיון והסדר. אישיותה הורגשה בכל פינות המוסד. לא היתה מטילה מורא חלילה, אך בעצם הופעתה, בהימצאה תמיד בזמן הנכון במקום התורפה, ייצגה אוטוריטה, השיגה משמעת, וזכתה לכבוד ולהערכה. יעקב צוק, "במחיצתם של יאנוש קורצ'אק וסטפה וילצ'ינסקה", אתר דעת.

סטפה וילצ'ינסקה ויאנוש קורצ'אק